

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 7Sžsk/87/2020  
Identifikačné číslo spisu: 6019200699  
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021  
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6019200699.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: Z. A. A., narodený XX. A. XXXX, bytom v C. C., K. L. Č.. XXXXX/XXX, právne zast.: JUDr. Lenkou Takáčovou, LL.M., advokátkou so sídlom v Nitre, Mariánska č. 1359/4, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 20. septembra 2019, Číslo: 61693-3/2019-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. mája 2020, č.k. 24Sa/15/2019-62 v spojení s opravným uznesením z 28. mája 2020, č.k. 24Sa/15/2019-70, t a k t o

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

#### I.

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 21. mája 2020, č.k. 24Sa/15/2019-62 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 20. septembra 2019, Číslo: 61693-3/2019-BA, ktorým táto postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla v celom rozsahu odvolanie a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo 17. mája 2019, Číslo: 11337-1/2019-BB. Predmetným rozhodnutím prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniká dňa 02. januára 2019, ale trvá naďalej.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaných rozhodnutí žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 3 ods. 1 písm. b/, ods. 2,3, § 5, § 21 ods. 1,4 zákona č. 461/2003 Z.z., § 6 ods. 1 písm. d/ a ods. 8 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 595/2003

Z.z.“) a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Uviedol, že na účely sociálneho poistenia je zárobkovou činnosťou samostatne zárobkovo činnnej osoby činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a § 2 zákona č. 595/2003 Z.z. Z ustanovenia § 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 338/2013 Z.z. účinného od 01. januára 2014 vyplýva, že vznik statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia viaže na zárobkovú činnosť, z ktorej fyzická osoba dosahuje príjmy, ktoré sú zdaňované ako príjmy z podnikania alebo výkonu inej samostatnej zárobkovej činnosti v kalendárnom roku rozhodujúcom na vznik povinného nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby. V zmysle právnej úpravy zavedenej predmetnou novelou s účinnosťou od 01. januára 2014 sa status samostatne zárobkovo činnnej osoby viaže na nové podmienky stanovené v § 5 (vek 18 rokov a príjmy uvedené v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3) a už nie na registráciu u správcu dane. Z ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. vyplýva, že kalendárnym rokom rozhodujúcim na vznik alebo na trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorý je podstatný pre nadobudnutie právneho postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 zákona č. 461/2003 Z.z. je vždy predchádzajúci kalendárny rok. Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie vzniká samostatne zárobkovo činnnej osobe až pri dosiahnutí príjmu relevantného na vznik tohto poistenia, pričom trvanie tohto poistenia sa posudzuje vždy k 01. júlu kalendárneho roka, pričom sa vychádza z príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorý samostatne zárobkovo činnná osoba dosiahla za predchádzajúci kalendárny rok. Je nesporné, že žalobca bol oprávnený vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, z ktorej dosahoval príjmy podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. po tom, čo bol zapísaný do zoznamu advokátov od 27. augusta 2015. Zároveň od 10. februára 2017 bol oprávnený dosahovať príjmy z podnikania aj ako komplementár komanditnej spoločnosti F. k. s. podľa § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 595/2003 Z.z. V zmysle § 21 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 338/2013 Z.z. zaniká povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby len v tom prípade, ak osoba nie je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 citovaného zákona. Žalobcovi dňom 02. januára 2019 nezanikli všetky oprávnenia na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti, nezaniklo mu k uvedenému dňu ani povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby. Ak samostatne zárobkovo činnná osoba je držiteľom viacerých oprávnení, toto poistenie zanikne až zánikom posledného oprávnenia. Niet pochýb o tom, že aj od 03. januára 2019 bol žalobca naďalej oprávnený na výkon činnosti ako komplementár komanditnej spoločnosti. Samotná skutočnosť, že od 03. januára 2019 zmenil formu výkonu advokácie a advokátsku činnosť začal vykonávať ako spoločník a konateľ spoločnosti F. s. r. o. nemá vplyv na zánik tohto poistenia, keďže žalobca bol naďalej komplementárom komanditnej spoločnosti. V zhode so stanoviskom žalovanej zastáva názor, že už samotný zápis fyzickej osoby v obchodnom registri s právnym postavením komplementára komanditnej spoločnosti zakladá dotknutej osobe oprávnenie na dosahovanie príjmu z podnikania.

4. Ďalej uviedol, že osobe, ktorá má status samostatne zárobkovo činnnej osoby, vzniká jedno poistenie, v ktorom sa zohľadňujú všetky príjmy z podnikateľskej činnosti, ktoré táto osoba dosiahla v relevantnom období (v predchádzajúcom kalendárnom roku). Nie je teda rozhodujúce, či tento príjem dosiahla zo živnosti alebo na základe iného právneho vzťahu, ktorý osobe zakladá status samostatne zárobkovo činnnej osoby. Nie je pritom spornou skutočnosťou, že žalobca dosiahol podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2017 príjmy z podnikania v sume 10.852,79 eur, čo prekračuje limit stanovený zákonom vo výške 5.472,- eur pre vznik predmetného povinného poistenia. Vzniknuté povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie by mohlo zaniknúť len v prípade preukázania existencie niektorého z taxatívne vymedzených dôvodov pre zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia v zmysle § 21 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné konštatovať zánik povinného poistenia, žalobca neosvedčil. Naopak, v konaní bolo preukázané, že v relevantnom období dosiahol príjmy z podnikania, ktoré presiahli hranicu príjmu stanovenú zákonom. Pokiaľ žalobca tvrdil, že v zmysle Spoločenskej

zmluvy sa nepodieľal na zisku komanditnej spoločnosti žiadnou sumou, a teda z činnosti komplementára nedosahuje príjem z podnikania, krajský súd sa stotožnil so stanoviskom žalovanej, že postačuje oprávnenie na dosahovanie príjmu z podnikania. Za neudržateľný vyslovil taký názor, že by pre trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia mala právnu relevanciu Spoločenská zmluva, v zmysle ktorej ten, kto má byť účastný na povinnom sociálnom poistení, dohodne dobrovoľne nevykonávanie činnosti, na ktorú je držiteľ oprávnený v záujme pre neho priaznivejšieho dopadu na plnenie si odvodovej povinnosti. V tomto smere sa plne stotožnil so stanoviskom žalovanej, že pre zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby má vplyv nemožnosť vykonávať činnosť v zmysle oprávnenia spôsobená objektívnymi skutočnosťami a nie navodená vôľou prejavenu v Spoločenskej zmluve. Postup žalobcu evokuje obchádzanie zákona.

5. Uzavrel, že na účely zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby je významné, či tejto osobe zanikli všetky oprávnenia na vykonávanie činnosti. Bolo preukázané, že žalobcovi zostalo oprávnenie vyplývajúce z postavenia komplementára komanditnej spoločnosti. Zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby sa posudzuje na základe príjmu dosiahnutého za relevantné obdobie, ktorým je kalendárny rok pozadu. Bolo preukázané, že v roku 2017 žalobca dosiahol príjmy z podnikania vo výške 10.852,79 eur, ktorá suma presahuje zákonom stanovené minimum. Významnou je tiež skutočnosť, že príjem žalobcu sa posudzuje ako komplexný príjem zo všetkých činností dosiahnutých na základe akéhokoľvek oprávnenia.

6. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

7. O trovách konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 SSP a v konaní neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

II.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

10. Konkrétne namietal, že krajský súd (a tiež žalovaná) sa nevysporiadala s duplicitou platenia odvodov do Sociálnej poisťovne vyplývajúcou z jedného a toho istého vzťahu žalobcu ku komanditnej spoločnosti. Žalobca ako komplementár komanditnej spoločnosti odvádza odvody  
a/ z odmeny za výkon funkcie štatutárneho orgánu spoločnosti a zároveň  
b/ ako samostatne zárobkovo činná osoba z „príjmu“ komplementára komanditnej spoločnosti podľa § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 595/2003 Z.z.

11. Podľa § 6 ods. 8 zákona č. 595/2003 Z.z. základom dane (čiastkovým základom dane) komplementára komanditnej spoločnosti je časť základu dane komanditnej spoločnosti zisteného podľa § 17 až 29 pripadajúca na komplementára. Táto časť základu dane sa určí v rovnakom pomere, v akom sa rozdeľuje časť zisku pripadajúca na komplementára podľa spoločenskej zmluvy, inak rovným dielom. 32) Ak vykáže komanditná spoločnosť podľa § 17 až 29 daňovú stratu, rozdeľuje sa na komplementára časť tejto straty rovnako ako základ dane. Do základu dane sa zahrnie aj podiel komplementára komanditnej spoločnosti na likvidačnom zostatku pri likvidácii spoločnosti a vyrovnací podiel pri zániku účasti komplementára v komanditnej spoločnosti. Vzhľadom na uvedené, sa za dosahovanie príjmov podľa zákona č. 461/2003 Z.z. rozumie dosahovanie príjmov komplementára komanditnej spoločnosti, pričom výška príjmov sa určí v pomere, v akom sa rozdeľuje časť zisku pripadajúca na komplementára podľa spoločenskej zmluvy. Podľa Spoločenskej zmluvy vyplýva, že komplementár má podľa zmluvy 0 %-ný podiel na zisku a taktiež 0 %-ný podiel na likvidačnom zostatku a nemá právo na vyrovnávací

podiel. Zákonná úprava nevylučuje a nezakazuje takýto spôsob usporiadania vzťahov medzi spoločníkmi komanditnej spoločnosti. Keďže komplementár nemá nárok na podiel na zisku, nedosahuje príjem z podnikania, a teda takýto „komplementárny vzťah“ nie je v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. zárobkovou činnosťou.

12. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

### III.

13. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním z 27. júla 2020 zotrvajúc na právnom názore, že žalobcovi nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 02. januára 2019, pretože aj po tomto dátume bol naďalej oprávnený dosahovať príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1,2 zákona č. 595/2003 Z.z.; skutkový a právny dôvod bol riadne objasnený.

14. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

### IV.

15. Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobcovi dňa 13. augusta 2020 na vedomie.

### V.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

17. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

21. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

22. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd ako nedôvodnú zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 20. septembra 2019, Číslo: 61693-3/2019-BA, ktorým táto postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietla v celom rozsahu odvolanie a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie

Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo 17. mája 2019, Číslo: 11337-1/2019-BB. Predmetným rozhodnutím prvostupňový správny orgán rozhodol tak, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniká dňa 02. januára 2019, ale trvá naďalej.

23. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z., zárobková činnosť podľa tohto zákona je, ak osobitný predpis 4) alebo medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak, činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu. 6) (odkaz na § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z.; pozn. súdu).

24. Podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z.z., samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a v kalendárnom roku rozhodujúcom na vznik alebo na trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby dosahovala príjmy uvedené v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

25. Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z., povinne nemocensky poistení sú samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu 6) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

26. Podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z., povinne dôchodkovo poistení sú samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená.

27. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 21 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu, 43) vzniká od 1. októbra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

29. Podľa § 21 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, zaniká aj odo dňa, od ktorého nie je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie tejto činnosti. Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá nevykonáva činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 na základe oprávnenia, zaniká aj odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia nevykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni. Ak povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe nevznikne podľa odseku 5, odseky 1 a 2 sa nepoužijú v kalendárnom roku, a/ v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ak táto skutočnosť nastala v období od 1. januára do 30. júna, alebo do 30. septembra, ak jej bola predĺžená lehota na podanie daňového

príznania,

b/ ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3.

30. Podľa § 138 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je mesačne najmenej vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

31. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal preukázané, že žalobca bol od 27. augusta 2015 zapísaný v zozname advokátov pod číslom XXXX, pričom advokáciu vykonával samostatne do 02. januára 2019. Od 03. januára 2019, zmenil formu výkonu advokácie tak, že poskytuje advokátske služby prostredníctvom obchodnej spoločnosti F. s. r. o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom S., ktorej spoločníkmi a konateľmi v tom čase bol žalobca a A. S. D. (od 30. septembra 2020 je spoločníkom a konateľom výlučne žalobca). Tiež bolo nesporne preukázané, že žalobca je od 10. februára 2017 komplementárom obchodnej spoločnosti F. k. s., IČO: XX XXX XXX, so sídlom S.. Súčasťou administratívneho spisu je Spoločenská zmluva o založení obchodnej spoločnosti z 27. januára 2017 s tým, že podľa Článku II žalobca (spolu s Z. A. a A. R., F.Z.) je spoločníkom spoločnosti a tiež komplementárom spoločnosti. Podľa Článku XII spoločenskej zmluvy („Rozdelenie zisku a likvidačného zostatku“) spoločníci určili spôsob rozdelenia zisku pre komplementárov 0 % a komanditistu 100 %. Z údajov poskytnutých Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky Sociálna poisťovňa zistila, že príjem účastníka konania z podnikania za rok 2017 bol vo výške 10.852,79 eur podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby (typ B), ktoré zaevidoval správca dane dňa 25. júna 2018.

32. V administratívnom spise je tiež založené oznámenie pobočky Sociálnej poisťovne z 30. januára 2019 o zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia od 02. januára 2019 z dôvodu zániku oprávnenia na výkon, alebo prevádzkovanie samostatnej zárobkovej činnosti a oznámenie z 08. apríla 2019 o nezániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, keď bolo zistené, že žalobca je od 10. februára 2017 komplementárom v obchodnej spoločnosti F. k. s.

33. V predmetnej veci bola spornou otázkou splnenia podmienky pre vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobcu v časti dosiahnutého príjmu, nakoľko v tejto súvislosti žalobca namietal, že jediný príjem, ktorý z pozície komplementára obchodnej spoločnosti dosahuje je odmena, z ktorej však poistné na sociálne (ako aj zdravotné) poistenie uhrádza.

34. Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne správny.

35. Právne postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby sa neposudzuje samostatne vzhľadom na „druh podnikania“ (v prípade, ak je takáto osoba držiteľom oprávnenia na vykonávanie podnikania na základe živnostenského listu a súčasne aj iného oprávnenia, respektíve oprávnení na vykonávanie podnikateľskej činnosti podľa osobitných predpisov), ale takáto osoba má všeobecne postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorej vzniká „jedno“ poistenie, v ktorom sa zohľadňujú komplexne všetky príjmy z podnikateľskej činnosti podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z.z., ktoré táto osoba dosiahla v predchádzajúcom kalendárnom roku. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžsk/109/2018 vyplýva, že cit.: „ (...) zákon č. 461/2003 Z.z. nerozlišuje pri vzniku, zániku alebo trvaní povinného nemocenského poistenia alebo povinného dôchodkového poistenia medzi príjmom zo samostatnej zárobkovej činnosti na základe živnostenského oprávnenia alebo na základe vykonávania inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu, teda neodlišuje, z akej činnosti tieto príjmy poistenca, prevyšujúce zákonnú hranicu dosahuje ... “. Žalobca v podanej žalobe okrem iného uvádzal, že od 01. januára 2019 vykonáva v súvislosti so Zmluvou o výkone funkcie štatutárneho orgánu funkciu štatutára v spoločnosti F. k. s., kde z tejto činnosti mu vzniká nárok na odmenu, z ktorej pravidelne, na

mesačnej báze, uhradza poistné na sociálne a zdravotné poistenie s tým, že iný príjem nemá. V tomto smere najvyšší súd uvádza, že rozhodujúcim obdobím v zmysle vyššie citovaného § 138 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. bolo obdobie roku 2017, v ktorom podľa príslušného daňového priznania žalobca dosiahol príjmy z podnikania vo výške 10.852,79 eur, čo presahuje zákonom stanovenú hranicu 5.472,00 eur. Možno teda uzavrieť, že rozhodujúcou skutočnosťou pre vznik, respektíve trvanie poistenia je iba výška tohto príjmu, vykázaného v daňovom priznaní a skutočnosť, že žalobca bol oprávnený na výkon podnikania na základe živnostenského listu, alebo aj iného oprávnenia, respektíve oprávnení na vykonávanie podnikateľskej činnosti podľa osobitných predpisov. Uvedené podmienky na strane žalobcu boli splnené.

36. Na záver a nad rámec uvedeného, najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že odhladnuc od postavenia žalobcu ako komplementára, rovnako by mu nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, nakoľko z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca je súčasne advokátom a konateľom obchodnej spoločnosti F. s.r.o. s tým, že aj vzhľadom na tohto času ustálenú judikatúru zmena spôsobu výkonu advokácie na výkon ako konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným nemá za následok zánik postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia. Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti trvá [okrem prípadov pozastavenia advokátskej činnosti podľa § 8 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov] od zápisu do zoznamu advokátov až do vyčiarknutia z takého zoznamu (pozri napríklad rozsudok najvyššieho súdu z 24. apríla 2013, sp. zn. 9Sžso/7/2012, z 24. apríla 2013, sp. zn. 9Sžso/7/2012, prípadne nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2015, sp. zn. II. ÚS 335/2013 a iné).

37. Vzhľadom na vyššie uvádzané dôvody, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

38. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanej ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

39. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.